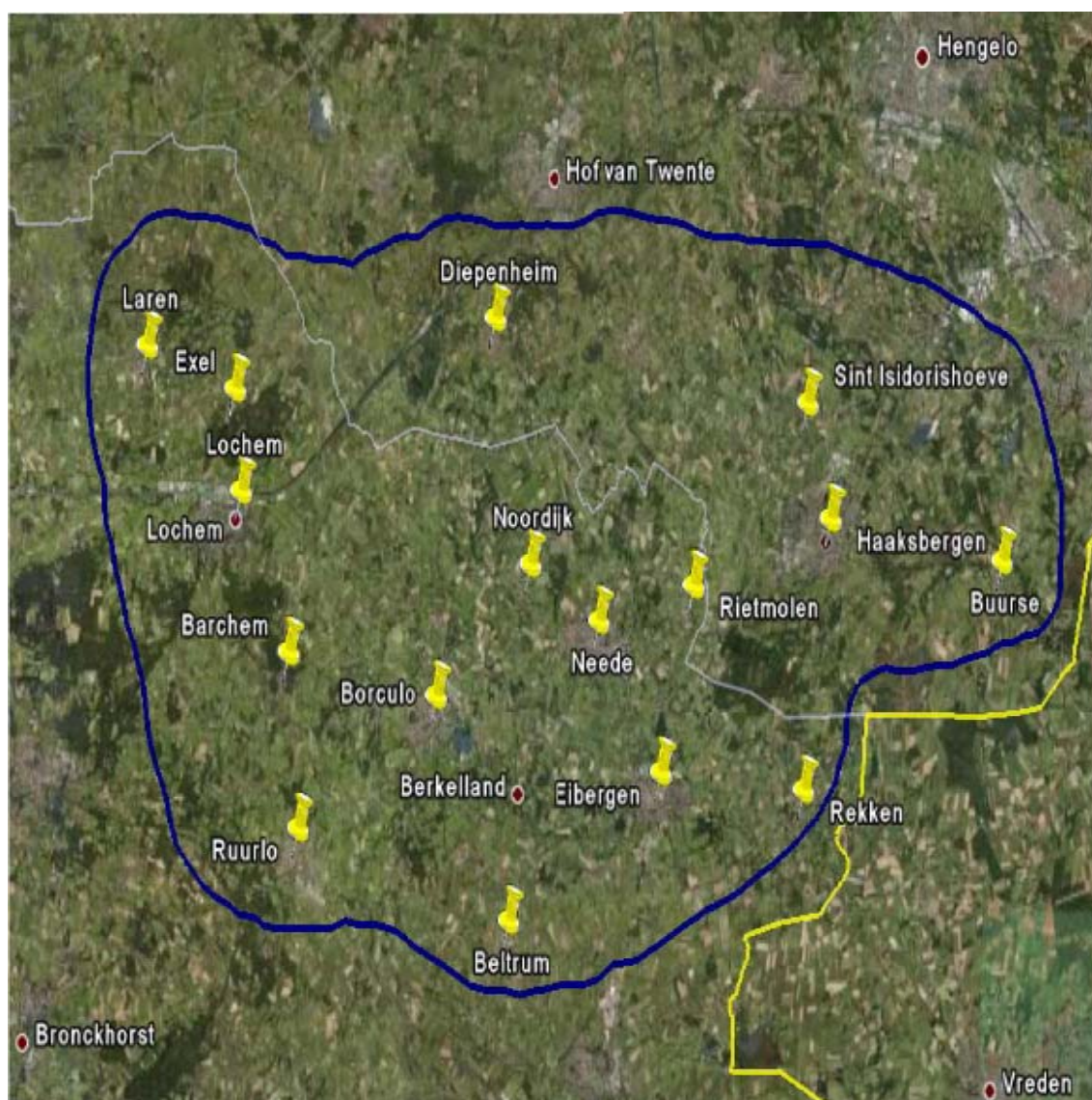

Start NOTITIE

**PASSEND ONDERWIJS IN DE REGIO
NOORD OOST ACHTERHOEK**

Planperiode 2008-2011/2012

Passend onderwijs opgesteld door Marian Bolster en Ank Stegenga

1. (Landelijk) Kader passend onderwijs

Het onderwijs in onze regio staat de komende jaren voor de uitdaging om vorm te geven aan Passend onderwijs. Schoolbesturen krijgen binnen enkele jaren een zorgplicht: ieder schoolbestuur heeft dan de plicht om ieder kind, ongeacht de handicap, de juiste onderwijszorg te bieden. Lukt het niet om deze zorg binnen de eigen scholen te realiseren, dan heeft het schoolbestuur de plicht om in samenwerking met externe partners toch het passende onderwijsarrangement aan te bieden. In het licht van deze landelijke ontwikkelingen is regionaal een intentieverklaring tussen onderwijspartners getekend om gezamenlijk te komen tot de inrichting van Passend onderwijs. Er is vervolgens een startsubsidie aangevraagd en gehonoreerd in december 2008.

Het resultaat moet zijn in 2011/2012 volgens het landelijk invoeringsplan "passend onderwijs" een landelijk dekkende infrastructuur van regionale netwerken van alle BAO t/m VO met externe partijen.

De samenwerking dient wettelijk verankerd te worden met als doel:

Het realiseren van een effectieve onderwijsstructuur die het mogelijk maakt dat elke leerling het onderwijs krijgt dat deze nodig heeft om een ononderbroken ontwikkelingsproces te kunnen doorlopen. Het gaat daarbij om alle kinderen, leerlingen en studenten, hun welbevinden, respect en waardering. Dit passende onderwijs wordt zo mogelijk verzorgd in de directe woonomgeving.

De kern van *Passend onderwijs* is dat voor elke leerling de kansen op de beste ontwikkeling centraal staan. 'Dus niet kijken naar de problemen, maar naar de mogelijkheden. Het gaat niet om wat een kind niet kan, maar wat een kind wél kan.'

De intentie van de wetwijziging gekoppeld aan *passend onderwijs* kan samengevat als volgt worden weergegeven:

- Voor elk kind een passende plek in het onderwijs; dus geen kind tussen wal en schip.
- Een dekkend netwerk van samenwerkende besturen uit de sectoren PO / VO/ WEC / BVE om dit te realiseren.
- Betrokkenheid op basis van gelijkwaardigheid van alle actoren (bestuur, management, personeel en ouders).

2. Missie

De regio Noord Oost Achterhoek ontwikkelt en organiseert samen met partners expertise om leerlingen passend onderwijs te kunnen bieden. Daarbij zijn de mogelijkheden van een kind/ jongere richtinggevend. Het leren van elkaar en met elkaar zijn daarbij belangrijke pijlers.

De missie is daarbij:

"Samen koersen op passend onderwijs vanuit vertrouwen in de ontwikkelingskracht van kind/ jongere en leerkracht/ docent."

3. Visie

Passend onderwijs Noord Oost Achterhoek is een netwerk van relatief autonome schoolbesturen/ scholen. Zij verbinden zich samen om passend onderwijs te realiseren op basis van solidariteit tussen de scholen. Een belangrijk streven is een samenhangend geheel van zorgvoorzieningen, waarbij het uitgangspunt is dat elk kind/ jongere recht heeft op thuisnabij passend onderwijs.

De zorg (voor alle kinderen, meer of minder begaafd) is dus een gezamenlijke verantwoordelijkheid en niet van elk bestuur afzonderlijk.

Hierbij gaan we zoveel mogelijk uit van de huidige situatie en structuren.

De missie en de visie resulteren in de volgende uitgangspunten:

- Elk kind/ jongere heeft recht op een optimale en ononderbroken ontwikkeling, waarbij de leerling zich goed voelt en met respect en waardering behandeld wordt. Om dit vorm te geven is het uitgaan van kansen en het handelingsgericht werken de basis.

- Passend onderwijs is zo normaal mogelijk, zo dichtbij mogelijk en zoveel mogelijk in partnerschap met de ouder of verzorger van het kind of de jongere zelf.
- Goede leerlingenzorg op schoolniveau en bovenschools niveau met afstemming en verbinding is een belangrijke voorwaarde om passend onderwijs te verwezenlijken. Deze is het meest gediend met een optimistische en pedagogische manier van denken over kinderen/ jongeren.
- Het streven is dat de zorgcapaciteit van scholen van dusdanige aard is, dat zoveel mogelijk kinderen/jongeren op verantwoorde wijze binnen het reguliere onderwijs worden opgevangen. Adequate speciale onderwijszorg wordt waar mogelijk binnen de reguliere setting aangeboden (1^e schil). Daarnaast wordt speciale onderwijszorg gecentraliseerd in integrale - evenwichtig in de regio gespreide - voorzieningen (2^e schil) en ten behoeve van zeer complexe problematiek in gespecialiseerde regionale (of landelijke) voorzieningen (3^e schil e.v.).
- Om een passend onderwijsaanbod voor alle kinderen/jongeren in de regio PO/VO/SO te realiseren is intensieve samenwerking en innovatie nodig tussen reguliere en speciale onderwijsvoorzieningen en met alle partijen die mede de ontwikkeling van de kinderen/ jongeren begeleiden, zoals jeugdzorg en gemeenten.
- Samenwerking tussen partijen gebeurt in het regionale netwerk vanuit een heldere en transparante regie, met respect voor de aanvullende kwaliteiten van elke samenwerkingspartner.
- Het regionale netwerk is bereid bij eventuele veranderingen van leerlingenstromen en de daarmee gepaard gaande verschuiving van de behoefte aan expertise/menskracht en middelen dat te doen wat nodig is om expertise van elkaars medewerkers te behouden c.q. veilig te stellen.
- De wet- en regelgeving dient ondersteunend te zijn aan onze ambities in het kader van Passend Onderwijs in onze regio.

4. Regio en partners

Regio en partners

Als regio wordt uitgegaan van het gebied SWV Berkelland en WSNS Berkeldal met uitzondering van WSNS Haaksbergen.

De volgende partners hebben de intentieverklaring Passend onderwijs getekend:

- Bestuur SWV Berkelland (VO)
- Bestuur WSNS Berkeldal (PO)
- REC 4, SOTOG
- REC 3, de Onderwijsspecialisten
- REC 3, REC Oost Marke

Totaal gaat het om ongeveer 11.500 leerlingen.

REC 2, Viataal is vanaf januari 2009 betrokken en deelnemer aan de regiegroep.

Ouders, leerkrachten/ docenten

Wezenlijke instrumenten om passend onderwijs te realiseren zijn het vakmanschap van de leerkracht/ docent en een goed partnerschap met ouders. Ouders en leerkracht/ docent zijn partners in de zorg voor het kind/ jongere, ieder vanuit de eigen rol.

Het personeel moet betrokken worden en zich ook betrokken voelen bij de realisatie van passend onderwijs, leerkrachten/ docenten zijn de spil in het handelen.

Binnen het regionale netwerk worden afspraken gemaakt hoe de betrokkenheid van het personeel bij de vormgeving van passend onderwijs en de regionale netwerken plaatsvindt, zowel op het niveau van de school/ bestuur als op regionaal niveau. Je kunt denken aan een op te richten leerkrachten platform.

Ook de positie van de ouders vraagt om versterking. Ouders krijgen als groep meer zeggenschap, zodat zij effectief invloed uit kunnen oefenen op de afspraken die besturen binnen het regionale netwerk maken.

Daarnaast wordt wettelijk vastgelegd dat bij de ontwikkeling van een passend onderwijszorgaanbod rekening gehouden moet worden met de wensen van de ouders. Hierdoor wordt de positie van de individuele ouder versterkt.

Binnen het regionale netwerk maakt men afspraken over de wijze waarop ouders als collectief worden betrokken bij de vormgeving van passend onderwijs, bijvoorbeeld een ouderplatform.

Andere belangrijke partners in de samenwerking

Om de ambities rond Passend onderwijs te kunnen realiseren is in de – nabije- toekomst eveneens samenwerking nodig met:

- Gemeenten, te weten Berkelland, Lochem, Hof van Twente (2 scholen PO) en de gemeente Haaksbergen betreft het VO
- Algemeen maatschappelijk werk, GGD, Bureau Jeugdzorg en MEE
- Aanpalende regio's, zoals regio Zutphen, regio Brevoort en afstemming met WSNS Haaksbergen
- Het peuterspeelzaalwerk en aanbieders van kinderopvang
- Het ROC

5. Ambities Passend onderwijs en opbrengsten in 2011/ 2012 vanuit het wettelijk kader

- Uitgaan van wat er is en verbinden waar mogelijk.
- Streven naar een op maat gesneden doorlopende ontwikkelingslijn voor ieder kind/ jeugdige. Daarbij is de onderwijs- en zorgbehoefte van het kind/ jeugdige leidend.
- De manier waarop invulling gegeven wordt aan Passend onderwijs kenmerkt zich door vraagsturing. Daarbij staat in de eerste plaats de onderwijs-zorgvraag van het kind/ jeugdige centraal. In de tweede plaats gaat het hierbij om de vraag die de professional voor de klas stelt. "Om het kind/ jeugdige met deze onderwijs-zorgvraag te kunnen helpen heb ik nodig...."
- Ouders worden op een gelijkwaardige en wederkerige manier betrokken bij de vormgeving van Passend onderwijs.
- Bij de samenwerking tussen de onderscheiden partners staan steeds de belangen van het kind centraal. De kwaliteit van het te realiseren onderwijs-zorgaanbod is daarbij leidend. De samenwerking is gericht op afstemming, aansluiting en bundeling van financiën en deskundigheid.
- Binnen de regio wordt gekeken hoe we een loket gaan inrichten om te beginnen voor 4-18 jaar. Het loket biedt advies, bereidt de indicatiestelling voor en heeft de beschikking over een dienstencentrum. Het dienstencentrum anticipeert op de vraag van de professional voor de klas.
- Er vindt een nauwe samenwerking plaats tussen de ZAT's en de centra voor Jeugd en Gezin en de daarin participerende partners met als doel integrale onderwijs-zorgarrangementen te bieden aan kind/ jeugdige/ ouders.

Opbrengsten in 2011/ 2012 vanuit wettelijk kader

- a) Betrokkenheid personeel is georganiseerd.
- b) De kwaliteit van onderwijs is versterkt.
- c) De handelingsbekwaamheid van het personeel is vergroot.
- d) Het ontwikkeling -uitstroomperspectief is ontwikkeld.
- e) Ouders hebben collectief inspraak.
- f) Individuele ondersteuning van ouders is geregeld.
- g) Er is een loket met daarachter goed werkende ZAT's.
- h) Er is een goede verbinding met het Centrum voor Jeugd en Gezin
- i) Monitoring en registratie is in de regio geregeld.
- j) Het onderwijscontinuüm, zorg op alle niveaus, doorlopende onderwijs en leerlijnen PO/VO zijn vormgegeven.
- k) De inzet ambulante begeleiding van de REC's, WSNS en het SWV VO is beter afgestemd en zo mogelijk vanuit 1 loket geregeld.
- l) Er zit geen kind thuis en er zijn passende onderwijs en jeugdzorg arrangementen.

- m) Het is duidelijk hoe de subsidiemiddelen zijn ingezet.
- n) Het veldlijninitiatief is operationeel binnen 3 maanden na toekenning van subsidie

Verdere concrete uitwerking van de ambities en de opbrengsten vinden plaats in de aanvraag voor de veldlijnsubsidie.

6. Verantwoordelijkheden

- Passend onderwijs is in de eerste plaats een opdracht aan de schoolbesturen primair en voortgezet onderwijs. Daarom voeren de gezamenlijke samenwerkingsverbanden/ besturen van regulier onderwijs (incl. bestuur SBO en bestuur praktijkschool) samen de regie bij de realisering van Passend onderwijs in onze regio. De REC's zijn onmisbaar in het vormgeven van passend onderwijs, REC 2, 3 en 4 zijn belangrijke partners aan de regiegroep. Goede afspraken en afstemming zijn noodzakelijk met REC 1.
- Passend onderwijs raakt (ondermeer middels de Lokale Educatieve Agenda, LEA) ook de gemeenten. Te denken valt bijvoorbeeld aan mogelijke consequenties voor huisvesting en leerlingenvervoer. Bovendien zijn gemeenten verantwoordelijk voor het (preventief) integraal jeugdbeleid. Te denken valt aan de ontwikkeling van de Centra voor Jeugd en Gezin en de versterking en afstemming met de (PoVo)ZAT's¹.
- Het is hierdoor noodzakelijk om gezamenlijk op te trekken. De schoolbesturen aangesloten bij WSNS Berkeldal en SWV Berkelland maken onderling heldere afspraken over de overlegstructuur tussen schoolbesturen en gemeenten en inhoud te geven aan de Lokale (Regionale) Educatieve Agenda.
- Iedere partner blijft verantwoordelijk voor het 'op orde houden van het eigen huis' en daarmee voor de bewaking van de interne kwaliteitszorg.
- Iedere partner is verantwoordelijk voor de terugkoppeling en communicatie naar de betrokken geledingen binnen (de scholen van) het eigen bestuur. Daarnaast zorgen de beide samenwerkingsverbanden ervoor dat de achterban op de hoogte blijft van en betrokken worden bij de vormgeving van Passend onderwijs.
- Er wordt periodiek gemonitord en geëvalueerd.

7. Vanuit de startsubsidie voor de regio Noord Oost Achterhoek naar de aanvraag voor de subsidie van een veldlijninitiatief.

In juni 2008 is bij het ministerie van OCW een aanvraag voor een startsubsidie ingediend vanuit de Regio Noord Oost Achterhoek. De intentieverklaring en bijbehorende werkagenda hebben bij de aanvraag als onderlegger gediend. De startsubsidie is gehonoreerd in december 2008. De middelen zijn binnengekomen op een aparte rekening van regio Noord Oost Achterhoek en worden verantwoord via de jaarrekening van het SWV Berkelland.

In het voorjaar 2009 worden de voorbereidingen getroffen voor het aanvragen van een veldlijninitiatief. Deze startnotitie is hierbij richtinggevend en kaderstellend.

8. Vormgeving projectstructuur Passend onderwijs Noord Oost Achterhoek

De projectstructuur Passend onderwijs dient aan te sluiten bij bestaande structuren en communicatielijnen.

De regiegroep

De regiegroep regisseert het invoeringstraject Passend onderwijs. Zij opereert op bestuurlijk niveau. Zij stelt de kaders voor de inrichting van Passend onderwijs vast. De basis hiervoor is deze startnotitie, de verdere uitwerking wordt vastgelegd in een te ontwikkelen strategisch beleidsplan. De regiegroep zorgt voor terugkoppeling naar het eigen (samenwerkingsverband) bestuur.

De regiegroep bestaat uit een groep vaste bestuurders:

- 2 of 3 PO

---

¹ Zorgadviesteam primair onderwijs-voortgezet onderwijs

- 2 VO
- 1 SOTOG, REC 4
- 1 Onderwijsspecialisten REC 3
- 1 REC 2 Viataal

Daarnaast kunnen zondig op uitnodiging bestuurders vanuit andere REC's, gemeenten of jeugdzorginstellingen aansluiten bij de regiegroep. Ook moet er nagedacht worden over de formele vertegenwoordiging van ouders.

De voorzitter van de regiegroep is een externe projectleider die t/m de aanvraag van de veldlijnsubsidie het proces en de voortgang bewaakt.

Deze projectleider komt uit het PO of VO en is onafhankelijk. Ambtelijke ondersteuning wordt geboden door de zorgmanagers.

Bij de start wordt in de frequentie van de bijeenkomsten uitgegaan van minimaal 4 bijeenkomsten op jaarbasis.

Bestuurlijk zaken goed neer zetten en borgen is een belangrijke voorwaarde voor het wel slagen van het project.

Verantwoordelijkheden regiegroep

- Vanuit bestuurlijke mandaten wordt geregisseerd.
- De regiegroep is kaderstellend en voert regie op hoofdlijnen.
- Afspraken worden schriftelijk geborgd.
- Er wordt slagvaardig gehandeld.
- Er wordt zorggedragen voor een adequate terugkoppeling naar het eigen bestuur en de besturen van de SWV's.
- Er is kennis van de actuele ontwikkelingen rondom Passend onderwijs.
- Er wordt breed en overstijgend (buiten de eigen sector en belangen) gedacht en gehandeld.

Verantwoordelijkheden projectleider

De projectleider zit de regiegroep voor en is procesbewaker.

Hij/ zij werkt nauw samen met de zorgmanagers om uitvoering te geven aan de werkzaamheden die gedaan moeten worden ten behoeve van de aanvraag voor het veldlijninitiatief op basis van de kaders die door de regiegroep gesteld zijn.

Verantwoordelijkheden zorgmanagers Passend onderwijs

De zorgmanagers zijn ambtelijk ondersteunend, beleidsvoorbereidend, adviserend, onderhouden contacten met alle relevante actoren en dragen zorg voor coördinatie van de projectgroepen en de beleidsuitvoering.

De extra uren die specifiek gemaakt worden in het kader van de werkzaamheden voor het regionale netwerk kunnen gedeclareerd worden door de zorgmanagers.

Dit wordt bekostigd uit de startsubsidie.

Structuur passend onderwijs

Bij het project passend onderwijs wordt uitgegaan van een platte organisatie. De beleidsadviesgroepen PO en VO worden in elkaar geschoven als klankbord, zij bestaan uit een directie vertegenwoordiging van het regulier primair en voortgezet onderwijs. Zij komen minimaal 2 tot 3 keer per jaar bij elkaar.

Er worden projectgroepen ingesteld met heldere opdrachten rondom thema's, opbrengstgericht.

De aansturing vindt plaats door de zorgmanagers, deze rapporteren rechtstreeks naar de regiegroep.

Daarnaast wordt de klankbordfunctie aan ouders en leerkrachten geregeld, bijvoorbeeld door een op te richten ouderplatform en leerkrachten/docentenplatform

Dit kan ook 1 klankbordgroep zijn waaraan zowel ouders als leerkrachten/ docenten deelnemen.

9. Van startsubsidie naar veldlijninitiatief

Om als regio een veldlijninitiatief subsidie aan te vragen moet in nauwe samenwerking en afstemming met de omliggende regio op korte termijn een strategisch beleidsplan ingediend worden vanuit de regio Noord Oost Achterhoek, waarin helder verwoord is op welke wijze de partners de veldlijn in willen richten. De criteria van de subsidie voor het veldlijninitiatief vanuit het ministerie zijn richtinggevend. Het uitgangspunt bij de inzet van de middelen is zoveel mogelijk middelen naar de reguliere scholen.

De 0-meting, die in het voorjaar 2008 heeft plaatsgevonden vanuit het ministerie geeft de huidige situatie aan en dient als startpunt. Deze meting vond plaats in opdracht van de Tweede Kamer en is gebeurd in de vorm van een interview. In februari 2009 vindt met de zorgmanagers de tweede meting plaats.

10. Communicatie

Het is van groot belang dat de groep betrokkenen in de regio geïnformeerd blijft over de ontwikkelingen rondom Passend onderwijs. Dit vindt via de eerder genoemde organisatiestructuur plaats. Daarnaast komt een nieuwsbrief passend onderwijs die regelmatig verschijnt en zijn de websites van de samenwerkingsverbanden een belangrijk communicatiemiddel.

In oktober 2009 volgt een conferentie passend onderwijs met een afvaardiging van alle geledingen in het kader van het komende veldlijninitiatief.

Bijlage 1 Begrotingopzet t/m oktober 2009, nader te bespreken eind maart 2009

Zorgmanagers PO/VO extra taken in het kader van passend onderwijs, gemiddeld 4 uur per week	Beschikbaar p.p 10.000 = € 20.000
<ul style="list-style-type: none"> - Startconferentie oktober 2009 - Vergoeding projectgroepen - Vertegenwoordiging PO, VO en REC's - Administratiekosten - Inhuur projectleider - Reiskosten vergoeding deelnemers regiegroep (nog te besluiten) 	Samen € 30.000
Totaal	€ 50.000

Bijlage 2 Tijdpad in grote lijnen

Maart 2008	0-meting vanuit het ministerie
Juli 2008	Aanvraag startsubsidie
Augustus 2008	Aanleveren resterende gegevens aan CFI
September 2008	Conceptnotitie Passend onderwijs
September/oktober	Bespreking en vaststelling concept notitie in de beide besturen oktober 2008, voorbereiding initiatiefgroep passend onderwijs
December 2008	Toekenning startsubsidie en instellen initiatiefgroep
8 December 2008	Bijeenkomst initiatiefgroep en ontwikkeling kaders startnotitie
Begin januari 2009	Vanuit goedkeuring kaders startnotitie wordt de startnotitie ontwikkeld
27 januari 2009	Startnotitie wordt besproken, kandidaatstelling voor de regiegroep vindt plaats.
12 februari	1- meting vanuit het ministerie
Februari 2009 tot 15 oktober 2009	Projectleider aanstellen februari 2009 Projectplan in grote lijnen, maart 2009 Vaststelling regiegroep, maart 2009 Informatieochtend betrokken gemeenten, maart 2009 Maken van concept beleidsplan t.b.v. aanvraag veldinitiatief Communicatie afspraken ook rond GMR e.d. Nieuwsbrief Voorbereiden van ouderplatform Voorbereiden van leerkrachten/docentenplatform Onderzoeken nadere regiosamenwerking in verband met veldsubsidie Voorbereiding en uitvoering conferentie in oktober 2009 Aanvraag voor 15 oktober 2009 van veldlijnsubsidie